

KIURU/64/2020

112 § LAUSUNTO: LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI JÄTELAIN JA ERÄIDEN MUIDEN LAKIEN MUUTTAMISESTA

Khall 8.6.20/§ 112

EU on hyväksynyt uudet jätealan säädökset ja samalla asettanut kansallisia tarpeita kehittää jätelainsäädäntöä. Ympäristöministeriö on valmistellut luonnoksen tähän pohjautuen jätelain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamiseksi ja pyytää nyt lausuntoja luonnoksesta. Keskeisimmät lakimuutokset koskevat materiaalien tehokkaampaa kierrätystä ja käyttöä, jätteenkuljetusjärjestelmää sekä pakkausjätteitä.

EU:n antamat yhdyskuntajätteiden kierrätystä koskevat tavoitteet ovat sitovia Suomessa. Suomen kierrätysprosentti on tällä hetkellä noin 40 % tavoitetason ollessa 50 %. Nykyinen tavoite kasvaa 55 % kierrätysasteeseen vuonna 2025 ja edelleen 60 % kierrätysasteeseen vuonna 2030 ja päättyen 65% kierrätystavoitteeseen vuonna 2035. Tavoitteisiin ei päästä ilman ohjauskeinojen olennaista uudistusta.

Kierrätystavoitteiden toteuttamiseksi jätelainsäädäntöön esitetään uusia, selvästi tiukempia jätteiden erilliskeräysvelvoitteita ja minimivaatimustaso velvoitteille halutaan säätää lakiin saakka. Kunnan olisi järjestettävä vähintään viiden huoneiston kiinteistöiltä biojätteen, muovin, kartongin, pienmetallin sekä lasipakkausten erilliskeräys kahden vuoden kuluttua lain voimaantulosta taajamissa. Yli 10 000 asukkaan taajamissa siirtymäaika on kolme vuotta biojätteen osalta. Kompostointi säilyisi vaihtoehtoisena käsitelynä biojätteelle. Myös tekstiilijätettä kerättäisiin 2023 alkaen. Muille kuin asuinkiinteistöille tulisi erilliskeräysvelvoitteet muodostuvan jätemäärän mukaan.

Siirtymäaika antaisi mahdollisuuden valmistautua muutoksiin ja olisi yhteinen erilliskeräysvelvoitteiden kanssa.

Kunnan järjestämisvastuulla olevien kiinteiden jätteiden kuljettamisessa ehdotetaan nykyisen kaksoisjärjestelmän lakkauttamista ja siirtymistä kaikissa kunnissa kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Tällä hetkellä Ylä-Savon kunnissa voimassa oleva ns. kiinteistönhaltijan järjestämä kuljetus poistuu ja tilalle tulee keskitetysti kilpailutettu kuljetus. Kunnan tulisi huolehtia pienten ja keskisuurten yritysten mahdollisuuksista osallistua tarjouskilpailuihin lakimuutoksen toteutuessa. Siirtymäajat yhtenevät erilliskeräysvelvoitteiden kanssa hyötyjätteiden ja biojätteen osalta. Sekalaisen yhdyskuntajätteen osalta viiden vuoden siirtymäaika olisi mahdollinen.

Pakkausten tuottajien ja kuntien olisi järjestettävä asumisessa syntyvän pakkausjätteen erilliskeräys yhteistoiminnassa. Kunnat ja tuottajat sopisivat korvauksista, jotka tuottajat maksavat kunnille pakkausten kiinteistökohtaisesti erilliskeräyksestä ja kuljetuksesta tuottajien järjestämään jätehuoltoon.

Pakkausten tuottajat järjestäisivät lisäksi kierrätettävien jätteiden alueellisen ekopisteverkoston, jota kunnat voivat täydentää.

Jätehuollon vastuunjakoon ei olisi tulossa muutoksia. Kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluisi jatkossakin asumisessa syntyvän jätteen sekä kunnallisessa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuolto. Jätelain sääntely kuitenkin muuttuisi ja kunnat voisi järjestää vastuulleen kuuluvat jätteenkuljetukset ja pakkausjätteiden keräyksen yhteistoiminnassa tuottajien kanssa. Muutokset vahvistaisivat kuntien asemaa operatiivisessa järjestämisessä.

Kiuruveden kaupunki on osakkaana Ylä-Savon Jätehuolto Oy:ssä, joka hoitaa jätehuollon järjestämisen osakassopimuksen mukaisesti. Viranomaistehdävät ja jätehuollon kehittämis- ja seurantatehtävät hoidetaan Ylä-Savon jätehuoltolautakunnassa.

Asian on valmistellut kaupunginjohtaja Jarmo Muiniekkä ja va. tekninen johtaja Ville Kamaja. Lausunto tulee toimittaa Ympäristöministeriöön 2.6.2020 mennessä Lausuntopalvelu.fi portaalin kautta. Kaupunginhallitus käsittelee lausunnon kokouksessaan 8.6.2020 ja mahdolliset muutokset lausuntoon toimitetaan Ympäristöministeriölle.

Valmistelija:

kaupunginjohtaja Jarmo Muiniekkä
040 641 6603, jarmo.muiniekkä(at)kiuruvesi.fi

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kiuruveden kaupunginhallitus pitää maan hallituksen esitystä kannatettavana.

Jätevirtojen hallinta ja kierrätyksen systemaattinen kehittäminen ilmastonäkökulmat huomioiden vaativat kunnan käyttöön kaikki suunnittelu- ja ohjauskeinot. Tällä tarkoitetaan kokonaisvaltaisesti keräyksen järjestämistapaa, lajitteluun ohjaavaa hinnoittelua sekä jätteiden seurantaa.

Kunnat tarvitsevat vahvan rooliin ympäristövastuullisen jätehuollon järjestämiseksi. Heikko kuntavastuu johtaa jätehuollon tehottomuuteen ja puutteisiin ympäristönsuojelun tasossa. Jätelain tavoitteiden saavuttamiseksi on erittäin tärkeää, että kunnille annetaan vastuu järjestää sille kuuluvat yhdyskuntajätteen kuljetukset keskitetysti kilpailuttamalla. Kiuruveden kaupunginhallitus pitää erittäin tärkeänä sitä, että laki muotoillaan sellaiseksi, että kilpailutuksissa myös pienillä paikallisilla yrityksillä on mahdollisuus osallistua tarjouskilpailuun.

Jätteenkuljetuksen muutos luo pohjaa kuntien jätelaitosten mahdollisuudelle toimia kokonaisvaltaisesti, nykyistä ympäristöystävällisemmin ja tehokkaammin kierrätyksen edistämiseksi. Siirtyminen kiinteistön haltijan järjes-

tämästä kuljetuksesta kunnan järjestämään kuljetukseen selkeyttää, tasapuolistaa ja kohtuullistaa jätehuollon järjestämistä kuntalaisen näkökulmasta. Kiuruveden kaupunginhallitus pitää erittäin tärkeänä sitä, että laki kannustaa kierrättämiseen ja että jätteen tuottaja voi omalla toiminnallaan vaikuttaa omiin kustannuksiinsa.

Asukkaiden lajittelumahdollisuudet ja – velvollisuudet lisääntyvät biojätteen, muovin ja tekstiilijätteen osalta. Erilliskeräysvelvoitteiden kasvu lisää liiketoimintamahdollisuuksia, sillä kuljetusmäärät kasvavat. Jätehuollon kustannukset kasvavat jonkin verran lisääntyvän erilliskeräyksen myötä, mutta jätetaksalla voidaan huomioida lajittelevat kotitaloudet aiempaa paremmin. Hintavaikutus vaihtelee tapauksittain. Jätehuollon velvoitteiden toteutumisen seuranta helpottuu merkittävästi.

Kiuruveden kaupunginhallitus katsoo, että järjestelmän kokonaisuudessa tulee edistää tasapuolista ja yhdenmukaista hinnoittelua, hillitä kustannusten kasvua, kannustaa jätteiden lajitteluun ja kierrätykseen sekä edistää palvelujen saatavuutta toimialalla. Uudistukselle tulee varata riittävän pitkä siirtymäaika.

Kaupunginjohtajan muutettu päätösehdotus:

Kiuruveden kaupunginhallitus pitää maan hallituksen esitystä kannatettavana.

Jätevirtojen hallinta ja kierrätyksen systemaattinen kehittäminen ilmastonäkökulmat huomioiden vaativat kunnan käyttöön kaikki suunnittelu- ja ohjauskeinot. Tällä tarkoitetaan kokonaisvaltaisesti keräyksen järjestämistapaa, lajitteluun ohjaavaa hinnoittelua sekä jätteiden seurantaa.

Kunnat tarvitsevat vahvan rooliin ympäristövastuullisen jätehuollon järjestämiseksi. Heikko kuntavastuu johtaa jätehuollon tehottomuuteen ja puutteisiin ympäristönsuojelun tasossa. Jätelain tavoitteiden saavuttamiseksi on erittäin tärkeää, että kunnille annetaan vastuu järjestää sille kuu-luvat yhdyskuntajätteen kuljetukset keskitetysti kilpailuttamalla. Kiuruveden kaupunginhallitus pitää erittäin tärkeänä sitä, että laki muotoillaan sellaiseksi, että kilpailutuksissa myös pienillä paikallisilla yrityksillä on mahdollisuus osallistua tarjouskilpailuun.

Jätteenkuljetuksen muutos luo pohjaa kuntien jätelaitosten mahdollisuudelle toimia kokonaisvaltaisesti, nykyistä ympäristöystävällisemmin ja tehokkaammin kierrätyksen edistämiseksi. Siirtyminen kiinteistön haltijan järjestämästä kuljetuksesta kunnan järjestämään kuljetukseen selkeyttää, tasapuolistaa ja kohtuullistaa jätehuollon järjestämistä kuntalaisen näkökulmasta. Kiuruveden kaupunginhallitus pitää erittäin tärkeänä sitä, että laki kannustaa kierrättämiseen ja että jätteen tuottaja voi omalla toiminnallaan vaikuttaa omiin kustannuksiinsa.

Asukkaiden lajittelumahdollisuudet ja – velvollisuudet lisääntyvät biojätteen, muovin ja tekstiilijätteen osalta. Erilliskeräysvelvoitteiden kasvu lisää

liiketoimintamahdollisuuksia, sillä kuljetusmäärät kasvavat. Jäte-huollon kustannukset kasvavat jonkin verran lisääntyvän erilliskeräyksen myötä, mutta jätetaksalla voidaan huomioida lajittelevat kotitaloudet aiempaa paremmin. Hintavaikutus vaihtelee tapauksittain. Jätehuollon velvoitteiden toteutumisen seuranta helpottuu merkittävästi.

Kiuruveden kaupunginhallitus katsoo, että järjestelmän kokonaisuudessa tulee edistää tasapuolista ja yhdenmukaista hinnoittelua, hillitä kustannusten kasvua, kannustaa jätteiden lajitteluun ja kierrätykseen sekä edistää palvelujen saatavuutta toimialalla. Uudistukselle tulee varata riittävän pitkä siirtymäaika.

Lisäksi kaupunginhallitus yhtyy Pielaveden kunnan hallituksen 1.6.2020 tekemään päätökseen ja pitää tärkeänä sitä, että kuljetuksen kaksoisjärjestelmästä ei pidä luopua.

Nykyisen kaksoisjärjestelmän hyötyjä on, että myös pienet jätteenkuljetusyritykset voivat toimia palvelun tuottajina. On myös edelleen kannatettavaa, että kuntalaiset voivat itse vapaasti valita jätteenkuljettajansa. Nykyisen järjestelmän kehittäminen onnistuu yhteistyössä jätteenkuljetusyrityksen kanssa. Jätehuollon alueellinen kehittäminen on mahdollista hyvän markkinavuoropuhelun ja yhteistyön kautta.

Päätös:

Kaupunginjohtajan muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Otteen oikeaksi todistaa

Kiuruvedellä 15.6.2020

Marjut Nousiainen
yhteyssihteeri

JAKELU: Ympäristöministeriö

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Pykälät: 109 - 122

MUUTOKSENHAKUKIELLOT/ Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa

Pykälät: 109, 110, 111, 113, 116, 117, 120, 121, 122

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Pykälät: 112, 114, 115, 118, 119

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6 §:n/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Pykälät:

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen hallituksen, lautakunnan, niiden jaoston tai niiden alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle.

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa tai kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätöstä koskeva pöytäkirjanote on lähetetty hänelle kirjeellä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianomaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja muoto

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- se, millaista oikaisua vaaditaan
- millä perusteella oikaisua vaaditaan

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite, postiosoite, telefax ja sähköpostiosoite:

Kiuruveden kaupunginhallitus

PL 28, Harjukatu 2

74700 KIURUVESI

telefax: 017-272 9100

sähköposti: kaupunginhallitus@kiuruvesi.fi

Pöytäkirja on 15.6.2020 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon

Valitusosoitus

Valitusviranomainen ja valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite: Itä-Suomen hallinto-oikeus, Minna Cantinin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio, sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi, fax: 029 56 42501, puh. 029 56 42500 (vaihde)

Kunnallisvalitus, pykälät

Valitusaika 30 päivää

Hallintovalitus, pykälät

Valitusaika päivää

Muu valitusviranomainen, pykälät

Valitusaika päivää

osoite ja postiosoite, sähköposti, telefax

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen ja Kuntalain 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituskirjelmän sisältö ja toimittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta

- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

- muutosvaatimuksen perusteet.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta,. Jos valittajan puhevaltaa käyttää Hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta.

Valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin valittava vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin HLL 21 §:ssä säädetään.

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arklauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Asiakirjat toimitetaan viranomaisen asiointiosoitteeseen lähettäjän omalla vastuulla. Tämä voidaan tehdä myös postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite

Pykälät

Valitusasiakirjat on toimitettava: nimi, osoite ja postiosoite

Pykälät

Lisätietoja

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa.

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.
